



શ્રી રીત પ્રહાદનો ગાયનરૂપી પ્રાણ  
 જેમા સવાસો ઉમદા  
 રાગરાગણીચોના સમાવેશ છે.

ખનાવનાર

એક મહામહીયન મુનશી

તે

પ્રસિદ્ધ કરનાર,

દામોદર રતનસી સોમાણી.

(સર્વ પ્રકારનો હક પ્રમિદ્ધકર્તાએ રાખ્યો છે.)

મુખ્યધ:

આરિયન્સ છાપખાનામાં છાપ્યું.

સન ૧૮૮૨. સંવત ૧૯૩૮.

કિંમત ૪ આના.



# सीरीन इरडादका ओपिरा.

आम पहिला. परदा १—हरपार.

जलवाह जो उसने अताया मेरा ओ जनता है—राह.  
रामोरागीर.—हृत्तकस्वरमे तेरा नाम हरज्येक जनता है,  
मीन मांहुमीनका हर ग्राह पुने पहचानता है;  
नाम के अमर तेरा होगा जहां मे मशहूर,  
भीस्वमे नौशेरवाके मेरा ओ जनता है;  
द्वान है तेरे परापर ये जहां मे अमर,  
मुलकुं मुलकुं का शहीनशाह पुने पहचानता है;  
मुलतनत है तेरी दुनिया मैं मुलेमां के भीस्व,  
जुनो सर्कसबी तेरां दुकम यांह मानता है.

तकरका होताहो ज्येसा—राह.

आदशाह.—मुसतहर होगा मेरा आवे करम आम कहीं,  
गंजेकाइ है मेरा अमशीसे धनआम कहीं;  
अमरये वजत हुं कसराफी अदालतमें मे,  
शोहरा आशक है आलममे मेरा नाम अम

( २ )

रुम्भतो मनजलतो कदरे सडीनशाहे जहांन,  
 हस्तकिस्वरमे हे जरी मेरा धनआम कहीं;  
 आभीले कतलमे मिरीअ कहे हुकमे रयां,  
 इज्ज आदामेजो यंमकी मेरी सगआम कहीं;  
 वाके आ तकरा हे गुलसने आलसमे अयां,  
 गुल कहीं गुनआ कहीं खुलखुले पदनाम कहीं;  
 देव क्रिया गोल पीयावाने परी वहशो नयुर;  
 सय मेरे सेद हे सेहरामे दरो दाम कहीं;  
 नजर मे मेहुर करं श्रीसपे हे रोजन गुंमह,  
 इज्ज जरी हे मेरी सुयो कहीं शाम कहीं.

बोअदार.—मीरको जुकाकर अरज ये करता सुन ये शाहाना,  
 मेक सोदागर पडा हे आहुरे कहे डिसे लाना.

आदशाह.—सुन मै बोअदार पात ये मारी जलद अय तुं नना,  
 जो सोदागर पडा हे आहुरे डिमके यहां लाना.  
 [सोदागर हाजोल होता है तब आदशाह सोदागरकुं देखकर गाता है.

धृपद.

गार्ज सदा वो पार गार्ज.—ये राह.

आदशाह.—आयो यहां कहांसे आम्मे तुम मुजसे कहे जरी,  
 मेडा धस हार कहे यक पार पार—यहां कहांसे,  
 आम्मे ओलोही पुकार तुम ललकार हाल चुय,  
 आयो यहां कहांसे आम्मे.

સોદાગર.—સુનયે જીનાખ હાલ મૈરા આપ કાન ધર,  
 આયા હું મે ધરાનસે ફિલહાલ સરખસર;  
 અખદુલ અજીજ નામ મૈરા હે જહાંપના,  
 મુલકુંકી સૈર કરતા હુવા આયાહું ધધર;  
 મેં માલકે ખરીદને આયાહું ધસ જગા,  
 દોં તીન રોજ બાદ મેં જર્જગા અપને ધર;  
 આ શોક દીલમે આપસે મીલનેકા મુજકો શાહ,  
 ધસ લીએ મેને આપકો તકલીફ દીઆ મગર.

---

બાદશાહ.—મુજસે ધરાંકી કર ચુકતાર, બલારે મુજસે ધરાં:  
 ધરાં શેહરમે યહી સુના મેં એક હે અજબ ગુલનાર—  
 બલારે મુજસે ધરાં:  
 ઉસકા તું મુજકો નામ બતા તું તાંકે હો દીલકો કરાર—  
 બલારે મુજસે ધરાં:

---

સોદાગર.—સુનયે હજુર એ જહાંપના જો કુછકે હૈ તુમને સુના,  
 બરહ યે હૈ મસ્ખા ખીયાં કેહેતા હું મખ નામો નીશા;  
 ધરાનકી શેહનદી એક શીરીન ઉસકા નામ હૈ,  
 ઐર હુસ્ન લસકા ક્યા કહું ગોયા મીસલ ગુલકામ હૈ;  
 ઉસકે હુસ્નકે સામને સરમીનદાં હૈં સમશે કમર,  
 હુરો પરી ક્યા ખીજ હૈ ઉસકે મુકાખીલ હોં અમૂર;  
 મુલકું મુલકકી ઐરતાં કૈ દેખીયાં એ જહાંપના,  
 લેકીન કોઇ ધસકે મિસલ દેખી નહી અંદા...

अप्राहने अपने हातसे हँसके घड़ी है पुष्पतर,  
रंग रूपमें कुछ करके नैं नकशा है नमकी पुर हनर;

ઇસ આતમે ઉલકતને ક્રિયા આગ:—રાહ.  
 બાદશાહ.—હૈ હૈ યે મેરે દીલકો કયા એકબાર હો ગયા,  
 સુતતેહી નામ શીરી ગીઝતાર હો ગયા;  
 અબ એકલી હુહ હૈ મેરે જુકો દોસ્તો,  
 જુનેસે અબ યે દીલ મેરા બેતર હો ગયા;  
 અબ દેખતા ખડા હો કયા શાપુર જહદ કર,  
 મેરેહી દીલકો ઇસ્કકો આગર હો ગયા;  
 ખીન શીરીકે ન હોએગા આરામ મેરેકો,  
 ઉલકતમે ઉચકે દીલ મેરા ખીમાર હો ગયા.

ਭੋਭ ਦਮ ਹੈ ਸ਼ਾਕੀ ਅਘਰ ਹਵਾ.—ਸਾਹ.  
 ਸਾਹੁਪੁਰ.—ਕੁਝ ਗਮ ਹੁੰ ਨ ਆ ਐਂ ਸਾਹ ਮੇਰੇ,  
 ਭੋਭ ਆਨ ਮੇਲਾਏ ਮੀਲਾਭੀ ਹੁਯੇ;  
 ਅਘ ਯਤਨਾ ਹੁੰ ਮੇ ਧਰਾਨ ਧੁਏਰ,  
 ਭੋਭ ਮਫ਼ਰ ਪੋ ਕੁਨਸੇ ਲੇ ਆਭੀ ਓਸੇ;  
 ਸੈਦਾਗਰਭਾ ਮਿਸ ਅਦਲ,  
 ਕੁਝ ਮਾਲ ਲੇਯਕਰ ਦੇਆਭੀ ਓਸੇ;  
 ਆਰ ਐਕੁ ਤਸਵੀਰ ਆਪਕੀ ਯਨਾ,  
 ਭੋਭ ਆਸੇ ਯਨਾਭੀ ਓਸੇ;

कृष्णजी हुनरसे जड़े आनी,  
 हरअक तरहांसे लेआऊँ उसे;  
 छत्कड़े कुंदमे उसड़े कुआं,  
 अण्य जड़े जलदी लेआऊँ उसे.

---

### आण १. परदा २—रस्ता.

दिखाता है हमे कां कां ये कीसमतकाः—ये राह.  
 रा।पुर.—हमारैको यहांसे अण्य शेटेर धरान जना है,  
 यहां जकरै शीरींको हमें मंनजुर लाना है;  
 यहांसे अण्य कहां जऊँ के रस्ता कोनसा होगा,  
 अण्य रशतेमे आ पोंआ न किमका आना जना है;  
 तवकल तेरा करता हुं सुदाया तुं मुन्ने पोंआ,  
 तेरी कृदरतसे वां जकर मेरी मतलबको पाना है.

---

### आण १. परदा ३—आग सीरींका.

[सीरीं ओर सहेलाया आगमे कीती है.]

सांदनीमे चुट कासी यलोरी महेलीआं.—ये राह.  
 सीरीन.—आगमे शरने यलोरी महेलीआ,  
 देखे यलो गुलजरी;  
 रंग रंगीले कुल ज्पीले है,  
 सेर करे अक आररी.

---



સહુલીઆં.—સુનયે હમારી ખાતકો રે સુનયે હમારી ખાતકો

આયા એક પુજનર જાની બે.લતા પુકાર,

સુનયે હમારી ખાત:

ચીજે અજમાત બેચનકોં લાયા,

કોઈ ન ઉમકે સાતકો—સુનયે૦

ચેહી રાહથે.

સીરીન.—લારી ઉમકો સાત પું, (દો બખત.)

કાં કાં હૈ પુજનર બલા દેખું એક બાર—લારી૦

માલ ઝોર અરુખાખ કયા કયા અજમાત,

લાયા હૈ કયા આજ વો લારી ઉમકો.

સોદાગર બાગમે દાખોલ હોતા રે ઝોર શીરીન ઉમકો પુજતો રે.

સીરીન.—તુમ કોન કહાંસેં આઝિ આઝિ હો

કયા લાઝિહો તુમ કોન કહાંસેં આઝિ.

માલ હૈ કયા કયા હમકો દીખાઝો,

બેચન જોકે લાઝિરે—તુમ કોન કહાંસેં

સોદાગર.—સુનયે હમારી યુશતગો કેહતા બસદ હું આરજુ,

હાલે કહું સખ રખર હોવે ફરક ન સરખમુ

ચીતસે આયા હું મે અખ લાયા હું માલ અજખ અજખ

લાઝિકે તુમારે હૈ ચે સખ દીખલાઈ ખોલ ચે રખર,

દેખો ચે કયાહી ખુબ હૈ જોકે તુમ મશગુલ હૈ;

સખ આપકે મોજુદ હૈ લેલો તુમે ચે નુખનુ.

(સોદાગર તશવીર છુપાતા હૈ.)

સીરીન.—યે હાતમે ક્યા છુપા લીઆ.

સોદાગર.—યે દેખ હાત એ માહલીકા.

સીરીન.—યે નીચે ક્યા તું ધર દીઆં.

સોદાગર.—કુછભી નહીં એ ખુબર.

સીરીન.—તેરકો હૈ કસમે ખુદા.

સોદાગર.—મત દે કશમ એ દીલરખા,

સીરીન.—તમ તું મુજે જસ દીઆ.

સોદાગર.—હરગીજ ન કર યે ચુકતયુ.

સીરીન.—હમ જાએસે જસ હોઠા.

સોદાગર.—હુજત ન મુજસે વુમ કરો.

સીરીન.—એક બાર મુજે દીઆહ દો.

સોદાગર.—હરગીજ દીઆઝ ના કબુ.

સીરીન.—બહેરે ખુદાં મુજે દીઆ.

સોદાગર.—હમમે નહી હે કુછ નકા.

સીરીન.—મત કર જુલમ એ પુર જકા.

સોદાગર.—હાસકી ન કર તું આરજુ.

સીરીન.—ખીન દેખે તો નહીં રહું.

સોદાગર.—દેખું યે દેખતી હૈ તું ક્યું.

સીરીન.—હતિના તો જોર રખતી હું.

સોદાગર.—એ ક્યા કિયા એ માહર.

[सीरोनने तस्वीर लेकर देखना और आसोक देना]

सीरोन.—वा वा तस्वीर क्या खुश बनी है अजब,  
 बनी है अजब वो बनी है अजब;—वा वा  
 इसके देखेसे तो अब मुझपे हुवा क्या गजब,  
 मैंने देखी मैं अबस मैंने देखी मैं अबस;  
 वा वा तस्वीर क्या खुश बनी है अजब.

छोउदे उरकी बात भीया.—मैं राह.

सीरीन.—दीन तो हुवा बैताब मेरा अब दीन तो हुवा बैताब,  
 इसके हुके दीन ये मेरा जब जबके हुवा कयाब;  
 तस्वीर है है देखतेही जन दुर्घण्डल,  
 खुदके लीमैं मैं सौदागर मुजदुं वहां से चल;  
 तेरेही आधस मैं सौदागर मैंक नजर देखुं,  
 मैंहसां तेरा भरते हम तक कभी नहीं बुलुं—दी०

आव १. पद ४—रस्तेका भसभरा.

भसभरा.—सलाम अलिकुम कहो अजबो रफते कुछ पेछान,  
 मैंतो तुमको खुश पैछानुं और तुमतो हुवे अजब;  
 जहांके अंदर अरये आले खुदे और जवान,  
 हरमिक मुजको देख केहता मैंहुं आदमजान;  
 उमर ये मेरी सात दीनकी दुर्घण्डे मारे आज,  
 मैं सीकुमसे पैदा होकर तुमसे करता बात;

( ६ )

झिक दीनका याद है तुमको तुम झोर मे सय सात,  
 झिक हाकीमके पास जाओ ये सय मीलकर संगीत;  
 शीर उसने धनसाई करके केद कीझे मजदो,  
 नौ नौ महीने छोटी की अंदर पुरे ये सयको;  
 सान दीनमे शीरके यारे पोली जुलावेगा,  
 हर हरसे वो सवाल करके लीसाय लेवेगा;  
 झैसे अन्नन हुवे अन्नो कीसकी नही पेछान,  
 मे तो तुमारा भाछ सगा हुं सोय करे हसमान;  
 मेरा वजत तो आप्पीर आया नताहुं शीतलान,  
 तुम सय मुजको भाई करना जेठो तुम सुमहाल.

**आय १. परदा य—** दरबार असर.

बोलदार.—शहीनशाह सुनझेगा मैं महारवान,  
 के सीरीको शाहपुर लेआया यहां.

आदशाह.—कहां है वो शापुर शीरी वो जनन,  
 उन दीनुको जलदी लेआ जेयमान;

[सीरी और शापुर सय आने के बाद आदशाह  
 लाजम करता है आपनी मासुकी.]

आदशाह—आयो आयो मैं मेहरवान आयो,  
 आयो आयो मैं दीलजन आयो;

(૧૦)

તેરી ઇસ્કકી આતમમે જલતા,  
મુજપે આરીસ રેહમકા બરમાઆ.

---

સીરીન.—મેરે નૈનુઆંકા તું હે તારા,  
અબ ગમ તું ન આ બંજરા;  
દેખ તસવીર તેરી એ જાની,  
મેં મીસલ હુધ દીવાની;  
ખીન દીદ નહી કુછ ચારા,  
કુછ ગમ તું ન આ બંજરા;  
તુમ પાસ મેરેતો આવો,  
સીનેસે જરા લગ જવો;  
તુજ ખીના ન કીસ્સે ચારા;  
કુછ ગમ તું ન આ બંજરા.

---

સખ મીલકે—શાદી તુજકો યે હોવે મુબારક અહા મેરે દીલદાર બનરે. શાં  
ફુલહન ઇએ સીરીં મોતકે જેશી, હોવે મુબારક ચાર, બનરે—શાંદી  
ફુલહન રંગીલી ફુલા રંગીલા, વા વા અજબ મુલજર, બનરે—શાદી  
છોટિ બડે સમ કરતે હે ખુશીઆ; દેખ તુજે સરકાર, બનરે—શાદી  
ચાંદશી ગોરી હુરકે જેશી, તુજકો મીલી યે નાર, બનરે—શાદી  
વસ્ત્ર હમીકા અએ શાહ ખુશર હોવે તુજે હરખાર, બનરે—શાદી

---

(૧૧)

૫૧ લાગુ કર જોડી.—યે રાહ.

બાદશાહ.—આમ આઘજીર મોરી યહાં સખ મીલ ગામ્મોને હોરી,  
આમ આઘજીર મોરી,

ઉમેદ શાદીકી દીલથી મોરે આજ હુધ સખ પુરી,  
પુમ ખુરીકી કયું ના મચાવે,  
હમ સખ—આહા હમ સખ તેરે હજુરી—આમ૦

---

બાબ ૧. પરદા ૬—જંગલ ૧.

ફરહાદ—હાલે દીલકા મેં યહાં કીસ્સે બોલુરે,  
અપના કદરદાં નહીં કોઈ પાકુ રે—હાલે૦  
ફતર તરામનેમેં એસા હું ઉરવાદ,  
એક દમમે કહી કોહ ફોફુરે—હાલે૦

---

બાબ ૧. પરદા ૭—મહેલ.

કેવરેકે આઘ બહાર મુજે કેવડા મગાદ.—યે રાહ.  
હુબસી.—તેરે મુખડેપે જીર્જી બહાર મુજે મુખડા દીખાદે,  
કાલા કાલા મુખડા તેરા ખારી,  
મુજકો બતા એક ખાર—મુજે મુખડા દીખાદે.  
ખુરકા વું મુખસે અપને ઉઠાદે,  
ચેહરા વું કર હજહાર—મુજે મુખડા૦

जीगर देखे हुवा दीवाना,  
 तेरेको मैं खुलनार—मुझे०  
 बसकरी आत्मसे दील मेरा जानी,  
 नलके हुवा अंगार—मुझे०  
 मुझको नलानेमे हांशील क्या होगा,  
 हरगीज न कर तकरार—मुझे०

---

हुयसी.—मुझडा तेरा काला जीजी मुझडा तेरा काला,  
 खांदसे हे आला जीजी मुझडा तेरा काला;  
 काला काला रंग पारी होगा मयसे आला,  
 मेरे दीलको वाला जीजी—मुझडा तेरा०

---

हुयसन.—यल नीकल तुं मुने पीटे करता कीस्से जात.  
 हुयसी.—नही मे नहु आला जीजी मुझडा तेरा०  
 हुयसन.—नता हे के नही तुं नता मारं शीर अिक लात.  
 हुयसी.—नही मे ननेवाला जीजी मुझडा तेरा०  
 हुयसी.—कहेंको मैं जीजी माहेम खुतीआं मारते हो,  
 मेतो तुमारा आलां जीजी मुझडा तेरा काला.  
 हुयसन.—खुय तुजे अजमायां मेने तुं हे मया आसक.  
 हुयसी.—हा मेरी खुललाला जीजी मुझडा तेरा काला.

---

## ਘਾਅ ੧. ਪੜਦਾ ੮.

ਕਾਸੀਦਾ ਲਾਏ ਅਘਰ ਧਾਰੇ ਆਯਜੇਕੀ. —ਥੇ ਰਾਹ.

ਸੀਰੀ ਨ.—ਕੁਧਾ ਮਘਘ ਅਘ ਧਰਤ ਲਾਧਾ ਨ ਭੋਭ ਝੀਰ ਨਈ,  
 ਚਸੇਥੇ ਪਾਐਸੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲਭੋ ਜਰਾ ਧੀਰ ਨਈ;  
 ਕਧਸੇ ਗਐ ਸੀਰੇ ਲੇਯੋਭੋ ਭੁਝੀ ਧਯਮੇ ਪਰ,  
 ਧੀਰਥੇ ਆਐ ਨ ਭੋਭ ਹਾਐ ਕੁਧਾ ਧਰਦੀਰ ਨਈ;  
 ਕੁਧਾ ਕਰੇਂ ਹਾਐ ਚਸੀ ਸੀਰੇਸੇ ਹੈ ਦਿਲ ਹੈਰਾਨ,  
 ਜਹਦ ਆਯਥੇ ਐਸੀ ਕੁਧਾ ਭੋਭ ਧਰਦੀਰ ਨਈ.

ਹਧਾਂ ਕਧੁੰ ਅਭਾ ਭੀਂਦੁਰਤਾਨੀ.—ਐ ਰਾਹ.

ਸੋਢੇਲੀਆ.—ਥੇ ਕੁਧਾ ਭੁਧਾ ਧੁਯਭੋ ਜਨੀ ਕਧੁੰ ਧੁੰ ਭੁਧਭੇ ਹੈਰਾਨੀ,  
 ਸੀਰਕਾ ਧਧਮਾ ਦੁਰ ਭੇ ਧਧਾਂਸੇ, ਚਸ ਲੀਐ ਭੁਧ ਢੇਰ ਜਨੀ;  
 ਕਧੁ ਧੁੰ ਭੁਧਭੇ ਹੈਰਾਨੀ,  
 ਐਕ ਧਧਾਭ ਧੀਧਮੇ ਆਧਾ ਅਭਾਮਾ,  
 ਭਸੇ ਮਰਾਹਕੀ ਨ ਮੀਲਤੀ ਨੀਸ਼ਾਨੀ—ਕਧੁੰ ਧੁੰ.

ਸਾਧੁਰ.—ਚਸ ਸੀਰੇਸੇ ਢੀਲ ਕਧੁੰ ਧੇਰਾ ਧੇਯਰ ਭੋ ਗਧਾ,  
 ਐਥੇ ਧੀਧਾਐ ਦਿਲ ਅਘ ਰੰਯੁਰ ਭੋ ਗਧਾ;  
 ਐਕ ਸੀਰਥੇ ਨਾ ਆਯੇਸੇ ਧੁਧ ਭੋਗਐ ਅਭਾ,  
 ਗਰ ਢੋ ਧਧੀ ਲਗੀ ਧੋ ਕੁਧਾ ਸੀਰ ਭਸੇ ਭੋ ਗਧਾ;



( ૧૪ )

ચમ્પા મહાસે દુર હે તુમ સુનલો ચે કલામ,  
બામ્પેમકે ઝેમક કોહ બડા બીચમે આ ગયા;  
હમ પહાડકે આનેસે ચે ચમ્પા હુવા હે દુર,  
રમ્પા હે દુર દક્ષિણીએ કુચ્ચ અરમ્પા હો ગયા.

---

સુન એ શાહાજીન પીઆરે અરલાક.—ચે રાહ.  
સીસીન.—સુન એ શાપુર બાત ચે મોરી કેહતી હું તુજકો,  
હમ ચમ્પમેકો પામ સેહરકે લાના હે કૌરન મુજકો;  
જબ્બ વો ચમ્પા મહાં આવેગા તબ્બ હો મુજે આરામ,  
કોઈ એમ્પા કોહકન હોવે કરે ચે મેરા કામ;  
કરે વે મેરા કામ કે તોડે પહાડ વો ઇસ વખત,  
પહાડ વો ઇસ વખતકે તોડે ચમ્પા હો શીલવખત;  
અરે તાં હો મુજે આરામ—સુન એં

---

સુન એ મોરે મજના જરા કાનદે.—ચે રાહ.  
શાપુર.—સુન એ મીરીં પારી જરા કાનદે ચે મોરી બતિયાં,  
એક ફરહાદ કોહકન હે અપને સેહરમે,  
વો હે મજકા હમતાદ તું જનલે;  
અગર હુકમ હો તો જુલા લાવું ઉમ્કો,  
બજલોવે તેરા ચે ફરમાન રે,  
પહાડ તોડ વો ચમ્પમેકો લાવેગા ઇસ જા,  
જબ્બ હો હુકમ ઉમ્કો ઉમ્મી આનસે.

---

## ખેત.

સીરીન.—ઐ શાપુર ન કુછ દેર અખ તું લગા,  
ઉમ ફરહાદ કોહકનકોજલદી ખુલા.

શાપુર.—ખહોત અહા જાતાહું ઐ મેહેરખાન,  
ખુલા ઉમકો લાતાહું ફેરન યહાં.

## બાબ ૧ પરદા ૯—જંગલ. ૧

તુજે મે મનમ ખેનકા જાનતાયા.—ચે રાહ.

ફરહાદ.—ચે દુનયામે ના ખીજ ફરહાદ હું મે,  
ઝાર કોહકનકે કદિમે ઝેક હસ્તાદ હું મે;  
વલે કોઈ કદરદાં નહી કોઈ મેરા,  
ધમી શીકરસે આહ નાશાદ હું મે;  
હુનર ખુબ રખતા હું લેકોત કરેં કયા,  
વલે ગેરખાંહાંસે ખરખાદ હું મે;  
ખુદાયા તુમ મેરી રોજ રયાં હે,  
હમેશાં તેરી મરજીપે શાદ હું મે.

આજ ગમકા હુવા આઝકારા.—ચે રાહ.

શાપુર.—ખખતકા બાઈ તેરા શીતાગ,  
આજ અંમકા હુવા આઝકારા;

ચલતું ફરહાદ અબ મેરે હમરા,  
 તેરા હુવા મેહલમે પુકારા;  
 શી'રી સેહેલદી હે એક મેહલમે,  
 ઉમ્મો કામ પડા એક આડા;  
 સીવા તેરે ન હોગા વો કીસે,  
 હોગા વો કામ બસ તુજસે મારા,

---

### આખ ૧. પરદા ૧૦—માગ.

શીરીન.—યે ચમકેરી શીકરને મુજકો મારી,  
 લગા હે તીર મેરે દીલમે કારી;  
 યહાં જાતક ન આપેગા યે ચમમા,  
 રહેગી દીલમે મેરે બૈકારી;  
 ગયા શાપુર નહીં અજાતક વો આયા,  
 યે કયું ઇતની ઘડી ઉસે ન ગુજારી.

---

હમ જોગી હુવે હે મેહલમે.—યે રાહ.  
 શાપુર.—કોહકનકો મેં લેઆયા હું ઉમ કામકે લીએ,  
 ફરમાએ જાયાંસે ઇસકો વો કામ અબ,  
 જલદી કરે વો કામ યે ઇનઆમકે લીએ.

---

क्या मुझीयत ज्ये कर—ये राह.

शीरीन—हाले दील अय क्रीमतरां तुजसे छुपाना आहीअं,  
 जस मय्य तुजको बुलाया हे वो केहेता आहीअं;  
 तोडकर उम पहाडको उममे यना तु ज्येक नेहेर,  
 शीर नेहेर उम यममेसे यां पर ले आता आहीअं;  
 तां भीले मय्य शेहरके लायुको उमसे क्कामेदा,  
 धम लीअं धम शेहेरके अतराक गताना आहीअं.

कुरहाड—जनो दीलसे करं तेरा काम काम काम,  
 तरक पाहाडुके अय हुं भं जता,  
 दिलपे रय मे अला तेरा नाम नाम नाम;  
 पहाडुको झाडे यममां ले आऊं,  
 भं तो छिकमतसे वा उसे काम काम काम.

आय पहेला तमाभ हुवा.

आय २ परदा १—नंगल.

कुरहाड—तेरा कम वस्ल हो हांसील मुजे अय अं अरे शीरी,  
 मेरी शीरी मेरी शीरी मेरी शीरी मेरी शीरी;  
 जागेर तेरे ये दुनयामे मेरा जना तो मुखील है,  
 तलय कालीयभं हुं है नं मुजे अं मेरी शीरी;

तेरा जय दीह में देया हुवाहुं तयसे दीवाना,  
अय छन आचुसे कां देयुं तुजे अय अै मेरी सीरीं.

**सीपाध**—सुन अै कोहकन आत वे मोरी अय तुं कान धर,  
असमा तैयार हुवा के नली गोल तुं सरयसर;  
मुजके महेलसे सीरीने अय भिज है धर,  
भोलो तुम उसी तराह सुनाउ न प्यर.

**कुरहाड**—अय न महेलमे करदे तुं ये सीरीकी प्यर,  
असमां सय तैयार है वो देये आन कर.

### आय २ परदा २—मेहेल.

सुन अै मोरी शाहजदी—ये राह.

**सीपाध**—सुन अै आत दीलसे मोरी सुन अै आत दीलसे,  
केहता हुं प्यर ये गुनाय कीजुअै नजर—सुन  
असमा वो सारा तैयार हुवा है,  
देयीअैगा आचुसे अपर अलीअैगा उधर.

आज पाध चुसीकी नीसानी—ये राह.

**सीरीं**—आज में पाध चुसीकी नीसानी,  
चुसीकी नीसानी चुसीकी नीसानी—आज  
असमां पना है देयुं में नके,  
सुनके में तेरी जयानी—आज

( १६ )

## आम २ चरदा उ—नंगल.

सीरीं—तुज्को शाआम में क्युं न भोखुं रे,  
दीखके मकसदको नो में पाडिरे—तुज्को०  
अनन्य हीकमतसे अममां तु लाया,  
तेरी शीकत क्युं न गाडिरे—तुज्को०  
मांग तुं अय मुजसे क्या मांगता है,  
मकसद तेरा में पर लाडिरे—तुज्को०  
हीरे वो माती लालो नवाहीरे,  
ये अय तुज्को दीलाडिरे—तुज्को०

---

अगर गइलतसे जान आबद नकाकी—ये राह.

इरछाह—नही धनआमकी दीवमे हवम है,  
इकत दीवार तेरा मुज्को पम है;  
न लालो हीरे माती मुज्को आअि,  
तेरेही वखली मुज्को गरज है;  
मैंने ये दीव ये तेरा प्युश दिया है,  
मुजे प्युश करना ये तुजपर इजर है.

---

येतो मजनुर्छाहा दीवाना—ये राह.

सीरीं—तुं ये हो करके अैसा सोआना,  
अकता क्युं है तुं भीखले दीवाना;

तुने मुझको नहीं कुछ पैछाना,  
 मुसकिल होगा तेरा बांहोंसे जना;  
 सै ये मजदुरी अनजान् मीमाणा,  
 मत ये धस्का करतुं पहाना;  
 गर ये साहा सुनेगा अइमाना,  
 तेरा छोड़ेगा नै वो नीमाना.

बेसी राह.

इरहाड—छोड सीरीन ये मुझको उराना,  
 तेरे पीछे मुझे हूं मरजना;  
 तुज जीना नहि है मेरा डिकाना,  
 रहेम आ तुं जरा मुजपे जना;  
 तेरी सुरतका हुवा मे दीवाना,  
 धस्का है ये दीलपर नीमाना;  
 तुज समेका हुवा मे परवाना,  
 अलतो लाजुम मुजे हे जल जना.

सल गोरीकुटे मानन—ये राह.

सीरी—है कोह हाजुर है कोह हाजुर जलदी तुं आ,  
 धसिका आहुर सेज —है कोह हाजुर०  
 कोहकन ये मुवा दीवाना हुवा ये नो अडा,  
 धसिका आहुर सेज —है कोह हाजुर०

હસિ આતમે ઉલકૃતને કયા આગ લગાદી—યે રાહ.  
 ફરહાદ—આમોક હું મે તેરા આર તલમગાર હું સીરી,  
 હસિ કુંદમે ઉલકૃતમે ગીરકૃતાર હું સીરી;  
 મુરતકો તેર દેખ તરમતા હે મેરા છ,  
 તરસાના મેરે દીલકો મે દીલદાર હું સીરી;  
 મેરેહમી ન કર મેરેપે આર મુલમો જકાયે,  
 મેજુલમ તેરે હસ્કા ખીમાર હું સીરી;  
 અખ વરલકી દાર યે તેરી મુલકો પીલાદે,  
 તાં હોવે મક્કા ધાયલે દીવાંત્ર સીરી.

---

અરી જોગત આ દરદકી—યે રાહ.  
 સીરી —અરે આ શીપાઇ તું હસિકો લે જા,  
 યહાં પાસ જંગલમે જા છોડ આ;  
 યે દીવાના હૈ ખાત હમકી ન સુત,  
 સે જા તું યહાંસે હસે મે શખુત.

---

**ખાખ ૨ પરદા ૪ થી—પહેલા જંગલ.**

અરે બુલ બુલ સરાસા—યે રાહ.  
 ફરહાદ—અજબ હનસાફ ક્રિયા તુને મેરા અખ એ મેરી સીરી,  
 ન આયા મિક્ક તેરેકો ખુદકાલી અરે સીરી;



( २२ )

कराकर काम मेरेसे और मेरा दील लीया तुने,  
कीया जद हाल ये मेरा तुने अज्य अये मेरी सीरीं;  
जुदाइसे तेरे ये दील तरकता हैगा ज़ादीय मे,  
कहां अज्य देखने पाऊं तेरेको अज्य अरे सीरीं.

### आज २ परदा ५ भां—हरबार.

शीपाइ—सुनीअे जुनाय हाल कहातो नही जता,  
लेकीन हजुरसे कुछनी छुपाया नही जता;  
अेक मुअ्स है जंगलमें छिमि उमका है इरहाइ,  
लेता है नाम भीरीं सुनाया नही जता;  
जंगलमें मुनी शोहरा वहा छिक्का उमके,  
भीरींये वो आभीक है अताया नही जता.

आइशाह—आत ये तेरी आत ये तेरी,  
अज्य में जनी अज्य तुं सुन मोरी लेकर आ उमके—आत०  
अज्य तुं ज उश डार करना देर अज्य तुं यार—लेकर आतुं उमके,  
रज्य भरज मोरी रज्य भरज मोरी—आत ये तेरी०

### आज २ परदा ६ भां—जंगल.

हमतो आभीक हुवेहे दीवाने—ये राह.  
इरहाइ—हमतो भीरींके हैगे दीवाने,  
भीना भीरीं नही कुछनी जाने;

શીશક હીજરમે સીરીકે જન જાતી હૈ,  
 ખીના ઉસીકે ન કુછ સૌ મેરેકા ભાતી હૈ;  
 ચે રહયાદમે ઉસીકે તજ્જમલાતી હૈ,  
 ખીગિર જાનીકે મછલી જુ તમ્કરાતી હૈ;  
 રાત દીન હમતો ઉસીકે પેઝાને,  
 ખીના સીરીં નહીં કુછભી જાને;  
 ઉસીકે ઇસ્કને મુજ્જે બનાયા દીવાના,  
 ઉસીકે મુમઝે હુમનકા હુવા મેં પરવાના;  
 મુજેભી હૈગા અપ્પ લાજમ ઉસીપે જલજના,  
 વલે એક આર ઉસે દેખ અપ્પ લો મરજના;  
 હમકે લગતે હૈ અહિ પેરાને,  
 ખીના સીરીં નહીં કુછભી જાને.

---

સીપાઇ—અજતકા તેરે તારા ચમકા ચલ સીરીં જુલાતી મેહરખાનરે,  
 બલારે ચલ સીરીં જુલાતી મેહરખાનરે;  
 સંગ તું મેરે ચલ એ ફરહાદ,  
 અપ્પ ન દેર તું કર ઈસી આનરે.

---

ફરહાદ—મુજે સીરીંને જુલાયારે મુજે સીરીંને જુલાયા,  
 એક આર તીકાલકર શીર હૈ જુલાયા;  
 દીલમે રહેમ ઉસકે આપારે—મુજે સીરીંને જુલાયા.

---

## आम २ परदा ७ भां—दरबार.

- अस३—अरे आसीक केह तुं तेरा नाम क्या.  
 क्र३हा६—मेरा नाम क्र३हा६ है आदशाह.  
 अस३—अता डोनया है वो तेरा वतन.  
 क्र३हा६—मेरा मुलक है धरिद दारे महन.  
 अस३—तेरे मुलकका डोन है आदशाह.  
 क्र३हा६—है सुस्तां मेरा धमक जुद्धे धला.  
 अस३—तेरे मुलकके शाहका है नाम क्या.  
 क्र३हा६—है नाम उसका सुन धरिद आ आदशाह.  
 अस३—तेरे मुलकके लोग आते हें क्या.  
 क्र३हा६—वो आते जुगर खुन और आ हवाह.  
 अस३—तेरा मुलक कैसाई आयाह है.  
 क्र३हा६—हरअक मरद वजन वांका क्र३याह है.  
 अस३—तेरे मुलकमे कैसाई आवे गनीम,  
 क्र३हा६—तो मेसक वो हार आके भागे रजुम.  
 अस३—भला कैसी है वांकी कुल और जवान.  
 क्र३हा६—हैं पीरवार खुश और आहले शीगां.  
 अस३—वो हथियार रखतेहैं कैसे सीपाह.  
 क्र३हा६—अक तेगे शीगां दुसरी नेजे आह.  
 अस३—वहां लोग क्या करते कारीगरी.  
 क्र३हा६—वहां उलकत करते हैं और दौलतरी.  
 अस३—है उलकतमे सज्जी और जेहमत तमा.

३२६—है आसीक़ो राहत उसीमे मुदाम.  
 असर—तुं रहता है गमगीन क्युं दीन दुःख.  
 ३२७—में गमगीन रहता भूया छि सीरीं.  
 असर—जला क्या तुं आसीक़ है सीरींका क्या.  
 ३२८—जहां सध सुकर जते यादें खुदा.  
 असर—ये नाहक क्युं जतन अपनी जाता है तुं.  
 ३२९—नहीं आसीक़ तो होता है तुं.  
 असर—अरे सीरीं आस हुंगी औरत मेरी.  
 ३३०—या है मेरी मासुक और दीनपरी.

असर—अरे कोहलहाउर है अजब जलदी आ,  
 छि कंमलजके सरको दे तुं उडा;  
 नही कुछये रक्षा है मेरा पतर,  
 अजब करता आते ये अरों अर.

शापुर्—मेहतर है भारो या रजो मुज्जर आप हो,  
 लेकिन अजब छि गरीबके सरदार आप हो;  
 ये हैगा ऐकसुर न कीसीका गुनाह किया,  
 गर भारोगे तो आह गुनेगार आप हो;  
 सजमे तुमारा नाम ये अद हुंमैगा शाहा,  
 धनसाई कुछ करे के अजब सरकार आप हो;  
 अदलेमे खुन खुनके लेनेका है दुकम,  
 ऐसर आ छसको भारो तो अदकार आप हो;

જીજગ તુમારે નૌશરવાંભી તો હો ગમ્મે,  
હનકે હી પેરવીપે અમલદાર આપ હો.

---

અસર—વજર ઇસ વખત તસીહત તું મેરેકો જો યે ના કરતા,  
તો મેં બેચક ઇસીકે ખુનમે યે હાલ ખર દેતા,  
તુ અમ તદખીર કોઈ એસી નીકાલતા કે યે હો નાખુદ,  
નહીં તો ઇસિકે તૈંઈ ખાલો યહાં યે હું મે જર દેતા;  
અરે આસીક તુ લે યે જર આર સીરીં ખીયાલ અબ છોડ,  
નહીં તો જાનતા હૈ તું તેરેકો દમખખુદ કરતા.

---

કનૈઆ જરા બતસીઆ બતજારે—યે રાહ.

ફરહાદ—ઓ ખીના સીરીં માહે ન કુછ સાથેરે.  
દીલ તો યે હૈ બેચેન ઓ ખીના સીરીં માહે;  
તોરે યે જરકો આગ લગાદે કિય મેં કર યે માલ,  
યે જુઆ મેરા હદ થબરાએરે—ઓ ખીના.

---

કયા કહે હાલત હમારી—યે રાહ.

શાપુર—સુતયે એક તદખીર નાદર હમ તુમે બતલાતે હૈ,  
બાબમે ફરહાદકે બમ તુમકો યે જાતલાતે હૈ;  
તાં વહાં કે વાં યે મર જાવે ન આપે વાં કબુ,  
એસી હમ એક અકલ ઇસ જાપર સુનો બડવાતે હૈ.

અસર.—ખોલો વો તદખીર કયા હૈ જલદ તું જલહીર કરો,  
 હૈ રજા મેરી ચે તુમકો જોકે તુમ ફરમાતે હૈ—સુતચે  
 ચે પહાડ જંગી ખડા હૈ આસમાંસે જો લગા,  
 ઇસકે આઈમિસે હર એક ઈનિમાન જેહમત પાતેહેં;  
 ઔર જો જો કાફલે મુલકુએં આતે હૈ યહાં,  
 વાભી કંઈ કંઈ કોસુકે કુચ કર યહાં પેઆતે હૈં;  
 ઇમ્લીએ હમ કૌલ દેતે હૈં હંમકો ઇમિ તરાંહ,  
 તોડે જો ઇમ કોહકો મીરી ઇસે દીલવાતે હૈં.

આદરશાહ.—અજબ તદખીર ચે વાહ તુમને કહીહૈ,  
 મેરે દીલકોભી યારો અછી લગીહૈ;  
 એ આસીક તું ઇમિ ખાતપર હૈ કયા રાજી,  
 કે જો ખાત શીજહાલ તુમને સુતીહૈ;  
 અગર ઇમિ પહાડકો કરેગા તું નાજુદ,  
 તો ઉસ વખત સચ જાન મીરી તેરી હૈ;  
 અગર હૈ તું રાજી તો લે કૌલ દેતા,  
 ચેહી ખાત ઉપર જો તુને સુતીહૈ.

રામ તોરે નામકી ધુમ.મચાઈ—ચે રાહ.

ફરહાદ.—સાહ તોરે ખાતકો હમને સચાઈ,  
 જોકે તુમને—જોકે તુમને ચે મુજકો સુતાઈ—

સાહ તોરે ખાતકો

काल जो ये तुमने मुज्झा दीआहै,  
 भसिसे न तुम शीरना भाछ,  
 सीरीकी आतीर सरपर ये भेने,  
 नेहमत और सखी उमछ—साहा तोरेन

---

### आल २ परदा ८—पहेला नंगल.

इरहाद—देआहुं तुजे जयसे तेरी याद है सीरी,  
 दील और जयांपर तेरी कस्यार हैगा सीरी;  
 क्या नाम तेरा है पीयारी मेरी नननी,  
 कुर्यान तेरे नामपर इरहाद है सीरी;  
 हे गाल गुलाबी तेरे आं छोंठ है सीरी,  
 और आंते जयां सीरीकी सय याद है सीरी.

---

### आल २ परदा ८—नंगल.

इरहाद—छिडकी आतसके अय दीलसे जुगलु कीस तरांछ,  
 आग दर्यामे लगी छसके जुगलु कीस तरांछ;  
 अ मेरी सीरीं में तेरे दीछा मुस्ताकहुं.  
 अय दुआरा देअने तुज्झा में पाठु कीस तरांछ;  
 आं दीआकर तुने सीरीं दीलतो मेरा ले गछ,  
 अय तेरेसे अ पीयारी दील छुजावुं कीस तरांछ;  
 वास्तु तेरे मेरेके ये पहाड है तोडना,  
 असे जंगीकि में अय तनहा गीरावु कीस तरांछ.

---

**ਘਾਘ ੨ ਪੜਦਾ ੯**—ਸੀਰੀਂਕਾ ਮਛੇਲ.

ਸੇਵੇਲੀਆਂ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ ਧੇ ਘਾਤ ਧੁੰ ਮਰੀ ਸੁਨ,  
 ਧੋ ਕੁਰਹਾਏ ਘੀਆਰਾ ਆਸ਼ੀਕ ਤੇਹਾਰਾ  
 ਉਸੇ ਧੁਯਾਰਾ ਕਧਾ ਸੋਤਮ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ ਧੇ ਘਾਤ ਧੁੰ ਮਰੀ ਸੁਨ०  
 ਪਛਾਤੀ ਤੋੜਨੇਕੋ ਘਿਨਣ ਹੈ ਉਸੇਕੋ,  
 ਸਾਹਨੇ ਧੇ ਕਰ ਕੋਲ ਘਯਨ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ ਧੇ ਘਾਤ ਧੁੰ ਮਰੀ ਸੁਨ०  
 ਤੋੜ ਧੇ ਪਛਾਤੀ ਸੀਰੀਂ ਧੁੰ ਧੁਯਾਰਾ,  
 ਐਸਾ ਕੀਧੇ ਹੈ ਸੁਧੁਨ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ०  
 ਖਸੀ ਕੋਲ ਉਪਰ ਰਾਭ ਧੋ ਹੋਕਰ,  
 ਆਸ਼ੀਕ ਗਧਾ ਕੋਹਕਨ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ०  
 ਤੇਰੀਛੀ ਆਤੀਰ ਉਸੇਛੀ ਸਰਪਰ,  
 ਐਂਥਾ ਧੇ ਰੰਯੋ ਮਛੇਨ—ਅਰੀ ਸੀਰੀਂ०

ਧੁਯਾਰਾ ਦੀਲਮੇ ਮੇਰੇ ਤੀਰਕਾ ਪੈਕਾ ਨ ਰਹਾ—ਧੇ ਰਾਹ.  
 ਸੀਰੀਂ—ਤੇਰੀ ਕੁਝ ਕਦਰ ਮੇਰੇ ਆਹ ਨ ਯਨੀ ਕੁਰਹਾਏ,  
 ਰੇਹ ਗਛ ਦੀਲਮੇ ਮੇਰੇ ਆਹ ਧੇ ਨੀਸਾਨੀ ਕੁਰਹਾਏ;  
 ਜੇਹਮਤ ਐਰ ਰੰਯ ਸੁਖੀਯਤ ਧੇ ਉਛਾਕਰ ਪੀਆਰੇ,  
 ਐਰ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ ਧੁੰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਵਾਨੀ ਘਰਘਾਏ,  
 ਸੁਯਕੋ ਲਾਭਮ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਕਰੇ ਮੇਹਲੁ ਮੈਂ,  
 ਐਰ ਧੁੰ ਜੰਗਲੁ ਮੇ ਕਰੇ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ੀਘਾਂਧੀ ਨਾਸਾਏ;  
 ਆਘ ਧੁੰ ਐਕ ਧੋਤਾ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਲਾਰੀ ਜਲਦੀ,  
 ਤਾਕਿ ਮੇਂ ਯ ਉਸੇ ਦੇਖਨੇ ਯਨੀ ਹੋ ਸਾਏ.

**ਘਾਘ ਦੂਸਰਾ ਤਮਾਮ ਹੁਵਾ.**



### आम ३ परदा १—जंगल.

सीरीं—किया यहां तुं कर रहा मैं जन मन मैं जन मन,  
 नाम सीरीं ले रहा मैं जन मन मैं जन मन;  
 देख मैं झरहाद तुं मेरी तरफ करके नजर,  
 भेषभर क्युं हो रहा मैं जन मन मैं जन मन;  
 देख कर तेरेको मैं झरहाद मेरा दील यहां,  
 हाँ मैं कैसां जल रहा मैं जन मन मैं जन मन;  
 सीरीं सीरीं करता क्युं है ले मे मय आँ यहाँ,  
 जुमकीं जातीर भर रहा मैं जन मन मैं जन मन;  
 मैं मेरे झरहाद पीआरे दीलतो मेरा रात दीन,  
 याद तेरी कर रहा मैं जन मन मैं जन मन.

ये तो मजनुके जैमी आवाज—ये राह.

झरहाद—ये तो सीरीं के जैमी आवाज मेरे जानु मे आँ,  
 मैंसे पहाड़ में सीरीं कहांसे आये कैसी तोरे पास.

सुप्पीआ तोरी नथनी जुमकेदार—ये राह.

सीरीं—झरहाद तोरी सीरीं मे दीलदार—आ झरहाद तोरी०  
 धिर धिर तुं किया देण्ता है,  
 आ मे तेरी धनतीजर—झरहाद तेरी सीरीं०

तेरेही आतीर जंगलुं मे आध,  
छोडके सय धरपार—कुरहाद तेरी सीरीं०  
नीचे पाहाडके देप मे अडी हुं,  
जलदी तुं आ यक पार—कुरहाद तेरी०  
शाही मे छोडके जंगलुं मे आध,  
करने तेरा दीघर कुरहाद तेरी०

सीरीके देपडर कुरहाद पेछोस होकर गोश्त है और  
सीरीं उसका सार गोश्त में रपकर उसको हुसया  
करती है और उहानी है.

• छो परभात सुमर ये श्री गनेस देवा—ये राह.

सीरीं—अरे कुरहाद छीअि मेरे जुगरके जलनी,  
सीनेसे लगाओ अय करे भेहुरपानी,  
देप तुमको मे पेछोस होती हुं दीवानी—अरे कुरहाद०

धसि आतसे उलकतने क्या आग लगादी—ये राह.

कुरहाद—तुं सीरीं है तो मे तेरा मस्ताना हुं सीरीं,  
तुं समआ है तो मे तेरा परवाना हुं सीरीं;  
तेरे हुस्तके आगडा मे देप हुं समस्त,  
जुलजुलकी तराह तेरा मे दीवानी हुं सीरीं;  
आगे ये तेरे समसो कबर हैगे समसार,  
मेनी तो तुज देपके आधना हुं सीरीं.

ભીરી—તું મેરા જાનો જીગર થા મુજે માલુમ ન થા,  
તુજમેં ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા,  
તેરાહીં ઇસ્કે મુજે ખેંચકે લાયા ઘરસે,  
તુજમેં ઉલકતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા.

---

ખેચત સુત ન જાઓ મૈયાં—યે રાહ.  
ફરહાદ—સુત તું સીરીં પીયારી મેરી સુત તું સીરીં પીયારી,  
દેખ મેં તુજકો હૈરાત હુવા કૈસે તનહા આઈ યહાં.  
એસે જંગલ પહાડુ આંદર કૈસા મેં તું પાઈ નીચાંન.

---

સીરીં—સુત એ ફરહાદ પીઆરે મેરે સુત એ ફરહાદ પીઆરે,  
ઇસ્કમે મેરે તપ્પા હુવા તું ચેરીસે સુત કર મેં ફરહાદ,  
પોડે ઉપર સવાર હોકર આઈ બટકતી મેં નાશાદ.

---

ફરહાદ—તું તો જાલીમ મજ્ન વ દીલ થી કૈસા રહીમ આયા યે તુજે,  
કામ મેરેસે લેકર તુજે બદલાવ કર કાઢીયી મુજે.

---

સીરીં—જાહીર તુજકો દુર ક્રિયા થા ખાતી ન દીલસે દુર ન થા,  
વો તો તુજે અજમાયા મેંને અખતો મેરે તું દીલમે ધરા.

---

ફરહાદ—નહીં નહીં યે ખાત ન માનું મુજકો ખુબ માલુમ હુવા,  
દેખ મેં કેહતા હું યે તુજકો ઇસપર તું અખ કાત લગા;

મરત કીઆ મેં તેરે આવીંદસે ઉમકી તું સુત કરકે ખાત,  
જીતને આયા મરત જો યે મેં તખ તું આઈ મેરે પામ.

—

ફરહાદ—નહીં એ ફરહાદ દીલમેં તેરે વહમ યે યુજરા બેહુદા,  
બલકે મેને સુનાયે તેરા તખમે હુવા દીલ મેરા બુરા;  
ઈસ્કી આતમ લગી હૈ તનમેં ગૈરતને શીર જોમ કીઆ,  
આમીક ખીયાન મમેં ઉઠાવે બૈડું મેં યે મેહલું મેં ક્રિયા;  
ઈમી ગૈરતમે સુત એ પીઆરે આઈ હું મેં તેરે સામ,  
આખ મેં વહાંસે કહીં ન જાગે રહુંગી દીન રેન તેરે આપ.

—

ફરહાદ—અમી મેં તુજકો નહીં રખંગા પીઆરી દો દીન મખરે તું કર,  
પહાડ યે તોડના થોડા રહા હૈ મરતમેં છતું તુજકો મગર;  
અમી અગર મેં રખાહું તુજકો હોલીંગે બદનામ અપન,  
ઉમી મખખમેં પીઆરી અખ જન દતિતા અખ તું માન સુખન.

—

મીરી—ઝર પીઆરે કેહનેમે તેરે ખતીહું મેં એ ફરહાદ,  
લેકીત યે કામ આજ સમી તું પૂરા કરતા હોવે શાદ.

—

ફરહાદ—બહોત અછા પીઆરી મીરી અખ તું નહીં કુછ ધખરાતા,  
આજકે આજ મેં પૂરા કરકે આતાહું મેં કલ જાતા.

—

ਸੀਰੀ—ਤੇਰੀ ਜੁਧਾਭ ਮੇਰੇਤੋ ਦੁਸ਼ਵਾਰ ਹੈ ਕੁਰਹਾਏ,  
 ਅਘ ਛੋੜਕੇ ਜਨਾ ਤੁਞੇ ਖਿਕਾਰ ਹੈ ਕੁਰਹਾਏ;  
 ਅਘ ਤੇਰੇ ਆਨਾ ਨਹੀਂ ਐਨ ਪਤੋਗਾ,  
 ਮੇਰੇ ਗਲੇਕਾ ਐਕ ਤੁਧਿ ਹਾਰ ਹੈ ਕੁਰਹਾਏ;  
 ਘਿਨ ਤੇਰੇ ਨਹੀਂ ਡੋਭ ਮੇਰਾ ਜਨ ਐਰ ਅਗਰ.  
 ਖਸ ਐਕਸੀਮੇਂ ਤੁਧਿ ਮੇਰਾ ਧਾਰ ਹੈ ਕੁਰਹਾਏ;  
 ਅਘ ਜਲੀਹੁੰ ਜਲਦੀ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਖਐ,  
 ਅਸ ਜਨੇ ਜਨੇ ਖਿਨੀਭੀ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਕੁਰਹਾਏ.

[ਜਨਾ ਸੀਰੀ'ਕਾ ਐਰ ਅਕੁਸੀਸੀ ਕਰਨਾ ਕੁਰਹਾਏਕਾ.]

ਕੁਰਹਾਏ—ਮੁਞੇ ਛੋੜ ਸੀਰੀ' ਧਹਾਂਸੇ ਗਭ ਹੈ,  
 ਤੇ ਜਘਮੀਕਾ ਤਾਜ ਜਘਮ ਦੇ ਗਭ ਹੈ;  
 ਥੇ ਧੀਨ ਆਯਕਾ ਕੁਏਸਾ ਜਵੇਗਾ ਮੇਰਾ,  
 ਮੁਞੇ ਧਾਗਭੀ ਜਸਾਂ ਨਧਾ ਦੇ ਗਭ ਹੈ;  
 ਮਯੇਮੇਂ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਕਰਤਾਧਾ ਧਾਰੇ,  
 ਮੁਞੇ ਐਰ ਵੇਹਸੀ ਘਨਾਕਰ ਗਭ ਹੈ;  
 ਅਘਸ ਮੈਨੇ ਕਧੁੰ ਖਸਿਕੇ ਜਨੇਤੋ ਧੀਨੀ,  
 ਐਰੇ ਆਹ ਮੁਞਸੇ ਘਨਾ ਹੋ ਗਭ ਹੈ;  
 ਅਘਸ ਹੈ ਥੇ ਅਘ ਤੇਰਾ ਪਰਤਾਨਾ ਕੁਰਹਾਏ,  
 ਤੁੰ ਕਰ ਕਾਮ ਅਧਨਾ ਵੇ। ਸੀਰੀ' ਤੋ ਗਭ ਹੈ.

## બાબ ૩ પરદા ૨.

કહું કયા ફલકકા સતાયાહું મેં—યે રહે.

બુદી—મેં બુદી એક એ યાર મકાર હું મેં,  
જ્યાંમે કુટનીધુંકી સરદાર હું મેં;  
મેરે જૈસી કુટની નહીં કોઈ જ્યાંમે,  
હર એક દાવમે એક અટયાર હું મેં,  
સબી ખેલ ખેલી મેં દુનીઆકે અંદર,  
હર એક દાવમે સખસે હુસયાર હું મેં;  
કીસીકો રલાગં કીસીકો હસાવું,  
એસે કામુંમે ખુબ ખખરદાર હું મેં.

---

## બાબ ૩ પરદા ૩—દરબાર.

સીપાઈ—સુનએગા અરજ મરી જરા આપ કાન ધર,  
ફરહાદકી ખાત કેહતા હું યે તુમકો સરખસર;  
ફરહાદને પહાડ વો સબી તોડ દાલા હૈ,  
બાકીકા તોડ આજ વો અબ આગેગા ધંધર;  
અબ કુછ ધલાજ કી જીએ જલદી જ્યાંપના,  
વર ના વો સીરીં જીતકે લે જાએગા મગર.

---

જાળ બેઠકે તેરે બુલા લારી—યે રાહ.

ખસરૂ—અબ કુછ તદખીર કરો એ વજીરોરે,  
 એ વજીરોરે એ વજીરોરે—અબ કુછ તદખીરો  
 અબતો યે ઝીરીં મારી લેગવે,  
 ઇસકે સખબ અબ તુમ દોરોરે—અબ કુછ તદખીર કરો.

શાપુર—સુન આપ શાહા યે અરજ હેગી મારીરે—સુન એ આપો  
 અપને શહેરમે એક હેગી કુટની,  
 વો હે ચાલાક અજબ બુદીરે—સુન એ આપ શાહા  
 કામ વો ફરહાદકા પુરા કરેગી,  
 ગરબે વો આવે હજુરીરે—સુન એ આપો

ખસરૂ—અછા એ શાપુર ઉમ બુદીયાકો  
 જલદી બુલા અબ જરૂરીરે—

શાપુર—સુન એ આપ શાહા.

### બાબ ૩ પરદા ૪.

બુદી—મારે જોખનકી ગઈ સખ હાડ—બલારે મારે જોખન  
 જવાની ગઈઆર આયા બુઝાવા,  
 તનતો હુવા મીરુલે ખાર—બલારે મારે

હરકોઈ મેરેકો દીલસે થા આહતા,  
જખકે મેં થી ગુલનાર—ભલારે મારેં  
અખ ઇમ્મિ જાહશીમેં—અદ્લા હે ખેલી,  
કોઈ ન હોતા હે યાર—ભલારે મારેં

શાપુર—તેરેકો ચલ અમરી જુદી આ સહીનશાહને જુલાયા હૈ,  
કે અમ્મકે કામ સખ તર ઇમ્મિ વખ ઉસકે પૈશ આયા હૈ;  
ન કર અખ દેર તું ચલ જલદી તેરે ખીન કામ ન હો કીસ્સે,  
ઇમ્મિ બાહમ તેરેકો મૈને ચે અખ આ સુનાયા હૈ;  
અગર ચે કામ તું કરદેગી તો ઇનઆમ ખુબ પાવેગી,  
તું કર જલદી ન કર તકરાર ચે તેરા કામ આયા હૈ.

### બાબ ૩ પરદા ૪.

શાપુર—સહીનશાહ સુનચે તુમ ઐ મેહરબાન,  
મેં જુદીઆકો લેકરકે આયા યહાં;  
ઇસે અખ જખાંસે તુમ ફરમાઇએ,  
કે વો કામ ફરહાદકા ખેચુમાં.

લે તું ઇં મુલન—ચે રાહ.

ખસર—સુન તું ઐ જુદીઆ સુન તું ઐ જુદીઆ તુજકો ચે બોલું,  
રાને જો દીલકા હૈ મેં તુજસે બોલું—સુન તું.



એક આસીક હૈ સીરીંકા નામ ઉસકા ફરહાદ;  
 કોઈ તરકીબસે મારતે તું ઉસકો—સુન તું એ પુઠીઆ,  
 હરએક મકરસેં ઉસકો તું મારે,  
 ઇનઆમ બેહદ—ઇનઆમ બેહદ દીલાઉ મે તુજકો—સુન તું ૦

---

અરે લાલ દેવ—યે રાહ.

પુઠી—શાહા કુછ તું દીલમેં ન ખા અપને ગમ,  
 મેં ફરહાદકો મારેં પુઠાકી કસમ;  
 કસમ ખાકે કેહતીહું મેં યે સુખન,  
 તુમ દેખો મેં કિયા કરતીહું મકરો કત.

---

બાબ ૩ પરદા ૫—જંગલ.

પુઠી—કોઈ ઘડીબરમેં મેં ફરહાદકો જા મારતીહું,  
 બલે દુનીઆસે ઉસકા નામ મેં જા કાહાડતીહું;  
 મેં વો કુટની હું જમાનેમેં ન હોગી કોઈ,  
 સચહી કેહતીહું નહીં લાફ જરા મારતીહું;  
 અબ મેં જાતીહું વહાં જા યે વો ફરહાદ હોગા,  
 મોરે વહાં મકર વો કરતીહું જો મેં ધારતીહું.

---

### भाग ३—नंगल.

अरेरे सुं थधुं अंधु माहरा—ये राह.

पुढी—अरेरे या पुढा ये है क्या गज्ज,  
 मेरीरे जनपर हुवा क्या अज्जस;  
 अज्ज में किया करं कहां जगिरे,  
 न तो जेहेर आके मरज्जिरे;  
 अरेरे आ कलक ये क्या तुं कीआ,  
 मरेपे रेहेम न कुछ तुं कीआ;  
 अज्ज तुं कीया ये गुलमो ज्झा,  
 अरेरे हाअरेरे अरे या अदा;  
 बेगेर तेरे आह अ सीरीन अज्ज,  
 ये जना मेरा अज्जस है अज्जस.

राधा तोजे आलन मोटे गोण—ये राह.

इरुहाह—पुढीआ अंधुं तुं रेती है पोक पोड,  
 सीरपे तोरे दुःख किया पडा है मुज्जसें तुं केह मुक छोड—पुढीआ०

पुढी—अय; हाल-कहुं में तुज्जसें सीरीने दगा की मुज्जसे,

इरुहाह—अया दगा है उसने किया.

पुढी—में तुज्जसें कहुं अया लया,

ફરહાદ—બોલ બોલ જરા તું મુજસે,

બુઢી—સીરીને દગા કી મુજસે,

બુઢી—મેં તો સીરીકી હુંગી દાઇ,

ફરહાદ—ક્યા દગા તું ઉસે પાઈ,

બુઢી—હેરે હેરે મરી કુનીઆસે,

સીરીને દગા કી મુજસે.

ફરહાદ—દરદ ગમ જાત મન ઐ સીરીં આ સનમ,

મુજકો છોડ મરગઈ ક્યા હુવા ચે સીતમ;

ઐ સીરીં ડાલગઈ તું મુજપે કોહુ ગમ,

આમસે બેઆમ કર તું ગઈ ખેરહમ;

તુજ ખીતા જાનદગી મેરી હુઈ અપ બમમ;

તેરેછી વસ્ત્રકી ઉમેદમે ઐ સનમ;

મોત દે યા ખુદ મેરેકો ઇમ્મી દમ,

તાં મેરી સીરીંસે જ મીલું હો બહમ.

### બાબ ૩ પરદા ૬—મેહેલ સીરીંકા.

સીરીં—આયા નહીં ફરહાદ પિયારા આયા નહીં ફરહાદ,

દીલ તો હુવા નાંશાદ હમારા આયા નહીં ફરહાદ;

વાએદા ઉમને મુજસે કીઆયા,

કલ મે મીલું દીલ શાદ—બજારે અયા નહીં

जुही—सुन जात ये मारी सीरीरे—सुन जात ये मारी०  
 इरहाद पहाडसे गीरके मराहै,  
 कुछ जात नउखने कीनीरे—सुन जात ये मारी०

---

दारा दीम दारा दीम—ये राह.  
 सीरी—अरे हाँमे अरे हाँमे अरे हाँमे अरे हाँमेरे,  
 अँमे मे नजी कीधर पाँगी गर देण नगर;  
 हाँमे हाँमे जुदा हाँमे हाँमे जुदा,  
 मेरा कोहाकन जनो दीलका मोहम;  
 कां गया हाँमे हाँमे कां गय्या हाँमे हाँमे,  
 अँमे मे न उखे आँपुंसे देपुं जरा—अरे हाँमे०

---

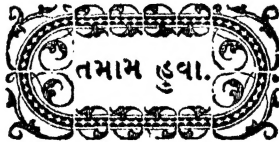
### आप ३ परदा ७—कपूरस्तान.

सीरी—अकसोस तुने कपूर ये कीखने सुलाया—है है मेरे इरहाद,  
 मेसा नो हाल तेरा यहां कीखने जनाया—है है मेरे इरहाद,  
 तनहा ये कपूर भीम तुने नीद कुं आँम—कुछ मोला मैं जानी,  
 कीस नलीमे जुनपारने तेरेको सुताया—है है मेरे इरहाद,  
 कुं सीरीं जगिर तेरेको अँमे येन पडा—हैं येनर तूं होकर,  
 दील अपना तूं मासुक मैं सीरींसे छुड़ाया—है है मेरे इरहाद,  
 मैं रैती अडीहुं ये तेरी कपूरके उपर—मेताप दुँदुँदुँदुँ,  
 अँमे ताँजातवा दीलकी मेरे तुने उड़ाया—है है मेरे इरहाद,

ક્યું એનસે સોતેહે। જરા મુખસે તો બોલો—ઝોરહાલ સખ બોલો,  
જસને યે તુમારેકો જો માઠીમે મીલાયા—હે હે મરે ફરહાદ.

[કબરમેસે ગાતાહે.

ફરહાદ—મેં તેરા મુસ્તાકહું આપઝમે,  
ધસ્કકે દરયામે ગોતા આપઝમે;  
બાદ મુરદનભી ન અખ તરસાપઝમે,  
આકસે અખ આક હો મીલનપઝમે;  
દાગ ફરકત દીલસેં અખ ધુલવાપઝમે,  
હીજરકી સમસીર અખ નાં આપઝમે;  
હીજરકી આતસકો ન સીલગાપઝમે,  
રહેમકા બારીસ તો આ બરસાપઝમે.





## આ ચોપડીઓ નિચે લખેલે ઠેકાણેથી મળશે.

	આ,	પા.
વીરસિંહ ચંદ્રિકાનાં ગાયનો...	૧	૦
સીતાહરણ નાટકમાંના ગાયનો	૧	૦
આખાહરણનો ગાયણરૂપી આપેરા...	૧	૦
કામસેન અને રમીકા નાટકમાંના ગાયણો...	૧	૦
રૂઢીણીહરણનો આપેરા	૧	૦
વીરમતી નાટકનાં ગાયનો	૧	૦
સદેવંત આવલીંગાનો આપેરા	૧	૬
મદાલસાનો આપેરા	૧	૬
શીરીન ફરહાદનો આપેરા	૪	૦
કામસેન રમીકા નાટક...	૮	૦

કાલકાદેવી—ધધરદાસ લાહણેરીમાંથી.

મામાદેવી—પંડિત જ્ઞેશરામ મુકુંદજીની દુકાનેથી.

ગણેશવાડીને નાકે—ખાળકૃણુ લક્ષ્મણુ જુડસેલર પાસેથી.

જામનગર—જીના કોકા સામે દા. જીકા કારાની દુકાનેથી.

દેશવરથી વેચ્યા માટે મંગાવનારને પોણેભાવે મળશે.

દામોદર રતનશી,

ચીનાઈ અને હીંદુસ્થાની ચાહુ વેચનાર.

કાલકાદેવીને રસ્તે માહાજનવાડી પાસે નં. ૨૭.

